

„Narodne novine“, broj 122/16

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI, NAČINU I POSTUPKU UTVRĐIVANJA PRISUTNOSTI ALKOHOLA, OPOJNIH DROGA I PSIHOTROPNIH TVARI U ORGANIZMU IZVRŠNIH RADNIKA ŽELJEZNIČKOG SUSTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti, načini i rokovi prethodnih, periodičnih i izvanrednih provjera zdravstvene sposobnosti, te načini i postupci utvrđivanja prisutnosti alkohola, opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari u organizmu izvršnih radnika željezničkog sustava.

Članak 2.

(1) Ovaj Pravilnik se primjenjuje na izvršne radnike koji obavljaju sljedeće poslove:

- a) upravljanje vlakom
- b) praćenje vlaka
- c) utvrđivanje ispravnosti opreme u vlaku koja se odnosi na sigurnost (kočni uređaji i ostalo)
- d) obavljanje probe kočnica u vlaku
- e) kvačenje i otkvačivanje vozila
- f) sastavljanje i rastavljanje vlaka i promjena sastava vlaka
- g) utvrđivanje ispravnosti sastava vlaka
- h) pregled tehničke ispravnosti vagona
- i) utvrđivanje pravilnog utovara tereta
- j) osiguravanje vozila od samopokretanja
- k) organiziranje, nadzor i usklađivanje manevarskog rada
- l) priprema vlaka (priprema dokumentacije)
- m) utvrđivanje prohodnosti pruge za vrijeme vožnje vlaka i manevriranja
- n) postavljanje i osiguravanje puta vožnje (voznog puta)
- o) postavljanje skretnica
- p) priprema i otprema vlaka
- r) odobravanje kretanja vlaka
- s) reguliranje prometa vlakova

- t) osiguravanje prometa na željezničko-cestovnim prijelazima
  - u) upravljanje uređajima i postrojenjima željezničkih infrastrukturnih podsustava i njihovih dijelova te praćenje njihovog rada
  - v) obilazak i utvrđivanje stanja te pregled ispravnosti i prohodnosti željezničke pruge i
  - z) utvrđivanje stanja i neposredno održavanje željezničkih infrastrukturnih podsustava i njihovih dijelova, uključujući otklanjanje neispravnosti uređaja i postrojenja.
- (2) Odredbe poglavlja II., III. i IV. ovog Pravilnika ne primjenjuju se na strojovođe, a na koje se primjenjuje propis kojim se uređuje ovlaštenje strojovođa.

(3) Odredbe poglavlja II., III. i IV. ovog Pravilnika ne primjenjuju se na izvršne radnike koji su dio osoblja koje obavlja poslove praćenja vlaka koji se odnose na sigurnost, a na koje se izravno primjenjuje Odluka Komisije 2012/757/EU od 14. studenoga 2012. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava »odvijanje i upravljanje prometom« željezničkog sustava u Europskoj uniji i o izmjeni Odluke 2007/756/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 345 15. 12. 2012.) sa svim naknadnim izmjenama.

Članak 3.

Na pitanja načina i postupka utvrđivanja prisutnosti alkohola, opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari u organizmu izvršnih radnika željezničkog sustava koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita na radu i odredbe propisa kojima se uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava.

II. PROVJERA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI

Članak 4.

(1) Provjerom zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika utvrđuje se zdravstveno, tjelesno ili psihičko stanje (u daljnjem tekstu: zdravstveno stanje) i psihofiziološke i psihičke sposobnosti (u daljnjem tekstu: psihička sposobnost) za obavljanje poslova.

(2) Prethodni pregled zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika obavlja se:

- a) u slučaju novog zapošljavanja prije zasnivanja radnog odnosa ili
- b) u slučaju raspoređivanja zaposlenika na poslove u cilju ocjene sposobnosti za obavljanje poslova kao izvršnog radnika.

(3) Periodičan pregled zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika obavlja se:

- a) svakih pet godina za osoblje u dobi do 40 godina
- b) svake tri godine za osoblje u dobi od 41 do 62 godine ili
- c) svake godine za osoblje u dobi iznad 62 godine.

Specijalist medicine rada određuje češće preglede izvršnog radnika ako to zahtijeva zdravstveno stanje i psihička sposobnost izvršnog radnika.

(4) Izvanredni pregled zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika obavlja se u sljedećim slučajevima:

- a) ako postoji sumnja poslodavca ili opravdani razlog za sumnju u zdravstveno stanje ili psihičku sposobnost izvršnog radnika koja otežava sposobnost za obavljanje poslova
- b) ako postoji opravdana sumnja na upotrebu alkohola, opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari
- c) nakon nesreće ili ozbiljne nesreće uzrokovane nepostupanjem ili neispravnim postupanjem izvršnog radnika u kojem je izvršni radnik sudjelovao te zadobio teže ozljede
- d) poslije svake privremene nesposobnosti za rad uslijed bolesti ili ozljede koja je trajala dulje od 120 dana ili
- e) na zahtjev izvršnog radnika.

(5) Zdravstvena sposobnost izvršnog radnika utvrđuje se jednom od ocjena:

- a) sposoban bez klinički značajnijih odstupanja u propisanim nalazima
- b) privremeno nesposoban (specijalist medicine rada određuje okvirni datum ponovnog pregleda izvršnog radnika koji je privremeno nesposoban za rad) ili
- c) trajno nesposoban.

(6) Izvršnog radnika na periodični pregled zdravstvene sposobnosti upućuje poslodavac 30 dana prije isteka rokova utvrđenih u stavku 3. ovog članka.

(7) Izvršnog radnika na izvanredni pregled zdravstvene sposobnosti upućuje poslodavac po potrebi.

III. ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Članak 5.

(1) Prethodni pregled zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika obuhvaća zdravstveni pregled koji uključuje:

- a) opći zdravstveni pregled
- b) preglede osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja)
- c) analizu urina, kompletnu krvnu sliku (KKS), GUK i ostale biokemijske pretrage ukoliko su indicirane kliničkim pregledom i
- d) EKG.

Ako je nužno u svrhu utvrđivanja dijagnostičkih i diferencijalno-dijagnostičkih odrednica pregledani izvršni radnik može biti upućen i na dodatne preglede i pretrage.

(2) Psihologijsko testiranje izvršnog radnika se pri prethodnom pregledu zdravstvenih sposobnosti sastoji od:

- a) provjera kognitivnih sposobnosti:
  - pozornost i koncentracija
  - pamćenje

- sposobnost percepcije
- zaključivanje i
- komunikacija

b) provjera psihomotoričkih sposobnosti:

- brzina reagiranja i
- koordinacija pokreta

c) provjera ponašanja i osobnosti:

- emocionalna samokontrola
- pouzdanost ponašanja
- samostalnost i
- savjesnost.

Ocjenu privremeno nesposoban i nesposoban zbog rezultata psihologijskog testiranja obvezno je obrazložiti i dokumentirati.

(3) Periodičan pregled zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika po sadržaju je jednak prethodnom pregledu u dijelu ocjene zdravstvenog stanja i psihičke sposobnosti.

(4) O sadržaju izvanrednog pregleda zdravstvene sposobnosti izvršnog radnika odlučuje specijalist medicine rada nakon uvida u razlog pregleda.

IV. UVJETI ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI

Članak 6.

(1) Izvršni radnik mora ispunjavati opće zdravstvene uvjete i ne smije bolovati od bolesti i stanja koja ih mogu uzrokovati:

- a) nagli gubitak svijesti
- b) narušavanje svjesnosti ili koncentracije
- c) iznenadnu nesposobnost za rad
- d) narušen osjećaj za ravnotežu ili koordinaciju ili
- e) znatno ograničenje pokretljivosti.

(2) Izvršni radnik mora ispunjavati sljedeće vidne zahtjeve:

- a) oštrina vida na daljinu s pomagalom ili bez njega: 0,8 binokularno (mjeri se vid i za svako oko posebno) s tim da slabije oko mora imati oštrinu najmanje 0,3
- b) najsnažnije kontaktne leće: dalekovidnost + 5 / kratkovidnost – 8; ovlaštteni liječnik može dopustiti odstupanja od vrijednosti unutar tog okvira u izvanrednim slučajevima i nakon mišljenja oftalmologa
- c) vid na srednju udaljenost i na blizinu: dostatan s pomagalom ili bez njega

d) dopuštene su kontaktne leće

e) uobičajeno raspoznavanje boja: s pomoću priznatog testa, kao što je Ishihara, prema potrebi dopunjenog drugim priznatim testom

f) vidno polje: dovoljne širine da vidi uobičajeno (nema nepravilnosti koje utječu na obavljanje posla)

g) vid na oba oka: učinkovit

h) binokularni vid: učinkovit

i) osjetljivost na kontrast: dobra

j) odsutnost progresivne očne bolesti ili

k) ugrađene leće, keratotomije i keratektomije dopuštene su samo pod uvjetom da se kontrolni pregledi obavljaju jednom godišnje ili onoliko često koliko odredi oftalmolog.

(3) Izvršni radnik mora imati dostatan sluh potvrđen tonskim audiogramom da može razgovijetno obavljati telefonske razgovore te jasno čuti upozoravajuće tonove i radijske poruke. Dopusštena je upotreba slušnih pomagala.

V. NAČINI I POSTUPCI UTVRĐIVANJA PRISUTNOSTI ALKOHOLA, OPOJNIH DROGA I PSIHOTROPNIH TVARI U ORGANIZMU IZVRŠNOG RADNIKA

Članak 7.

(1) Provjeru prisutnosti alkohola, u organizmu izvršnog radnika obavlja ovlaštenu i za to osposobljeni radnik upravitelja infrastrukture ili željezničkog prijevoznika ili željeznički inspektor, a obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, postupkom ili sredstvom.

(2) Provjeru prisutnosti opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari u organizmu izvršnog radnika obavljaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi, koristeći testove za otkrivanje amfetamina, metamfetamina, ecstasya, kokaina, marihuane, barbiturata, benzodiazepina, heroina i metadona u urinu, a prema uputi proizvođača testa.

(3) Izvršnog radnika na provjeru upućuje poslodavac.

Članak 8.

(1) Prije početka same provjere prisutnosti alkohola u organizmu osposobljeni radnik upravitelja infrastrukture ili željezničkog prijevoznika ili željeznički inspektor dužan je upoznati izvršnog radnika s tehnikom provjere, odnosno načinom uporabe sredstva za ispitivanje i načinom tumačenja rezultata.

(2) Prije početka provjere prisutnosti opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari u organizmu, zdravstveni djelatnik dužan je upoznati izvršnog radnika s tehnikom provjere, odnosno načinom uporabe sredstva za ispitivanje i načinom tumačenja rezultata.

Članak 9.

Prigodom provjere izvršni radnik se mora pridržavati uputa zdravstvenog djelatnika, osposobljenog radnika upravitelja infrastrukture ili željezničkog prijevoznika ili željezničkog inspektora o načinu uporabe uređaja, odnosno sredstva za ispitivanje.

Članak 10.

(1) O svakoj provedenoj provjeri prisutnosti alkohola u organizmu izvršnog radnika, bez obzira na rezultat provjere, sastavlja se zapisnik.

(2) Zapisnik o provjeri prisutnosti alkohola u organizmu potpisuju osposobljeni radnik upravitelja infrastrukture ili željezničkog prijevoznika ili željeznički inspektor i izvršni radnik te dva svjedoka koji prisustvuju provjeri.

(3) Ako izvršni radnik odbije potpisati zapisnik, isto će se konstatirati u zapisnik na mjestu za potpis izvršnog radnika.

(4) Nalaz specijalista medicine rada s rezultatom mjerenja prisutnosti opojnih droga, njenih metabolita ili psihotropnih tvari u organizmu jednako je vrijedan kao zapisnik iz stavka 2. ovog članka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti:

– Pravilnik o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa, (Zakon o preuzimanju zakona iz oblasti prometa i veza koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuju kao republički zakoni, »Narodne novine«, broj 53/91) i

– Pravilnik o načinu i postupku utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu djelatnika koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa (»Narodne novine«, broj 98/03).

Članak 12.

Postojeća uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti izvršnih radnika željezničkog sustava izdana u skladu s propisima koja su važila prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, ostaju na snazi.

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.